2014. július 11., péntek • LXXII. évfolyam • 161. szám, 20 oldal • 245 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Még nincs Simicska–Orbán-háború, de hamarosan bekövetkezhet

- Kövér László a Fideszben rivalizáló gazdasági csoportokról beszélt.
- Az RTL Klub és a TV2 felosztotta egymás közt a reklámpiacot? →5

NÉPSZABADSÁG magazin
38 TV-CSATORNA PROGRAMJA
MEGÚJULT TÉVÉMŰSOR, BŐVEBB, RÉSZLETESEBB CSATORNAVÁLASZTÉKKAL.

Börtönök A túlzsúfoltság miatt bukhat az állam

Támadnak az elítéltek

Lencsés Károly

Akár nyolcvan, a hazai börtönviszonyokat kifogásoló panasz ügyében dönthet egyszerre ősszel az emberi jogi bíróság – tudtuk meg *Magyar Gábor* ügyvédtől. Ezek közül maga is több esetet jegyez, és ha az állam felelősségét a fegyintézetekben tapasztalható túlzsúfoltság miatt megállapítják, akkor ebben a csomagban valószínűleg több százmillió forintos kártérítést kell kifizetni.

Az ügyvéd emlékeztetett rá, hogy azért, mert egy fogvatartott számára nem biztosítottak a zárkában legalább bruttó három négyzetméternyi területet, 2011 óta már több alkalommal is elmarasztalták Magyarországot. Álláspontja szerint a strasbourgi bíróság egyértelműen figyelmeztetett arra, hogy olyan rendszerszintű problémáról van szó, amelyet Magyarországnak minél gyorsabban meg kell oldania. Amennyiben ősszel az eddigiekhez hasonló verdiktek születnek, a fogvatartottak jelentős része Strasbourghoz fordulhat, és annak már nem százmilliós nagyságrendű következményei lehetnek, hanem jóval nagyobbak is akár.

A büntetés-végrehajtás adatai szerint 2013 végén több mint 18 ezren voltak börtönben, miközben az intézetek hivatalosan – a személyenként biztosítandó, az emberi jogi bíróság által is kívánatosnak tartott három négyzetméternyi területből kiindulva – a tegnapi adatok szerint mindössze 12 869 személy befogadására alkalmasak. Ez úgy 141 százalékos férőhely-kihasználást jelent, tehát – némi egyszerűsítéssel – egy ágyon lényegében másfél ember osztozik. Magyar Gábor hangsúlyozta: az emberi jogi bíróság automatikusan a panaszos javára dönt, ha számára a zárkában kevesebb mint három négyzetméternyi hely áll rendelkezésre, három és négy négyzetméter között a konkrét eset körülményeit mérlegelve foglal állást, míg négy négyzetméter felett a panasznak szinte biztosan nem ad helyt. Ebből szerinte az következik, hogy a börtönnépesség jelentős része – miután a három négyzetméter csak néhány fegyintézetben biztosított – eséllyel nyerne az emberi jogi bíróság előtt, s akár húsz-harmincmilliárdos kártérítésre kötelezné az államot, amiből már új börtönöket lehetne építeni.

Árnyalja a képet, hogy a strasbourgi gyakorlat változni látszik. Az ügyvéd szerint a bíróság korábban megkövetelte, hogy a panaszosok vegyenek igénybe hazai jogorvoslati fórumot, ám később a testület úgy vélte, Magyarországon nincs érdemi lehetőség a fegyintézetek túlzsúfoltsága okozta sérelem orvoslására, amelyet a Kúria és a táblabíróságok több, a kártérítési igényt elutasító döntése is alátámaszt. A kormány viszont talált egyetlen, már első fokon jogerőre emelkedett verdiktet, amely szerint a rossz börtönviszonyok miatt jár pár százezer forint az elítéltnek. Erre hivatkozva pedig cáfolják, hogy itthon eleve nincs esély a sérelmek érdemi reparációjára.

Az ügyvéd ennek ellenére úgy véli, Strasbourgban pontosan ismerik a magyar ítélkezési gyakorlatot, ezért továbbra sem követelik meg a hazai jogorvoslati lehetőségek kimerítését. Ha így lesz, akkor az, aki fogvatartottként az elhelyezési körülmények miatt fordul az emberi jogi bírósághoz, valamilyen kompenzációra szinte biztosan számíthat. Ami Magyar Gábor szerint a közösség szempontjából tulajdonképpen kidobott pénz, hiszen nem a börtönviszonyok javítására fordítják, hanem személyes kártérítésre.

A büntetés-végrehajtási rendszer fő célja viszont az elítéltek nevelése, reszocializációja lenne – emelte ki –, vagyis az, hogy a rendelkezésre álló források felhasználásával segítsék elő, hogy a szabadulók a társadalom hasznos tagjai lehessenek. Úgy véli, ha az elítélteket emberhez méltó körülmények között helyezik el, akkor kevesebb lenne a fegyintézetekben a konfliktus, a rabok inkább készen állnának az önkéntes szabálykövetésre, s együttműködőbbek volnának a személyzettel. Tehát abban az esetben nagyobb valószínűséggel előzhető meg, hogy ismét rács mögé kerüljenek. Így a költségvetés szerinte a büntetés-végrehajtás fejlesztésével hosszú távon pénzt takarítana meg.

Volt azonban már olyan per, amelynek során a bíróság kimondta: a hazai büntetés-végrehajtás nem tehet arról, hogy olyan sok a rab. **Az ügy →4**

Ukrajna: jönnek a lázadók

Oroszbarát lázadók indulnak útnak a kelet-ukrajnai Donyeckben lévő katonai támaszpontról. A német kancellár, valamint a francia és az orosz elnök tegnap telefonon folytatott háromoldalú megbeszélést, amelyen a két nyugati vezető sürgette, hogy Moszkva gyakoroljon nyomást a szakadárokra, és tegyen meg mindent az orosz–ukrán határ teljes ellenőrzéséért. →3 FOTÓ: REUTERS – MAXIM ZMEYEV

ÖTÖDIK HASÁB

3 m²

Újabb nagy pofon néz ki a kormánynak Strasbourgból, mert az emberi jogi bíróság egy csomagban készül elbírálni ősszel nyolcvan fogvatartott panaszát. Ők – fideszes szóhasználattal – azért „szaladgálnak" külföldre, mert itthon civil jogvédők hiába hangoztatják évek óta, hogy a hazai börtönviszonyok embertelenek.

De tényleg ez a helyzet, hiszen – néhány fegyintézet kivételével – még a strasbourgi fórum által minimálisan elfogadhatónak tartott, fejenként három négyzetméternyi területet sem tudják biztosítani a zárkákban. Ami azt jelenti, hogy a berendezési tárgyak között szinte mozdulni sem lehet. S ha ez nem elég, sokan ugyanabban a helyiségben étkeznek, ahol a szükségüket is végzik.

A strasbourgi ügyek azonban most elsősorban a három négyzetméterről szólnak, és ha a bíróság a panaszokat formai okból nem utasítja vissza, az állam bukni fog. Amikor ugyanis nincs személyenként ennyi hely, már csak az a kérdés, hogy – a fogva tartás időtartamára figyelemmel – 3-4 ezer vagy 10-12 ezer euró kártérítést ítélnek-e meg. Ha a rabok javára döntenek, nem lesz megállás: ezerszám zúdulnak majd az újabb beadványok az emberi jogi bíróságra, és akkor igen nagy, akár több tízmilliárdos összeget kellene kifizetni. A kormány meg eldöntheti, hogy kártérítésre vagy új börtönökre költ-e inkább.

Volna persze más lehetőség is: a normális büntetőpolitika. Ha nem akarnának mindenkit – a szabálysértőket, a pitiáner gazfickókat és bizony már a gyanúsítottak széles körét is – rács mögé dugni, azonnal lenne elég hely. Ráadásul ez mindenkinek jobb volna, mert az első bűntényes nem járná ki a börtönegyetemet, ami nem jó iskola, és sokkal hasznosabbra is lehetne fordítani azt a pár tízmilliárdot – akár megelőzésre is. *(A szerk.)*

Vélemény

Derűlátó cikk

Horváth Gábor arra figyelmezteti az ellenzéket, hogy a választó túléli a csalódást, de a politikus nem. →11

A szégyen frakciója

Kácsor Zsolt a debreceni városháza plafonjáról ír. De nem szakadt le. →11

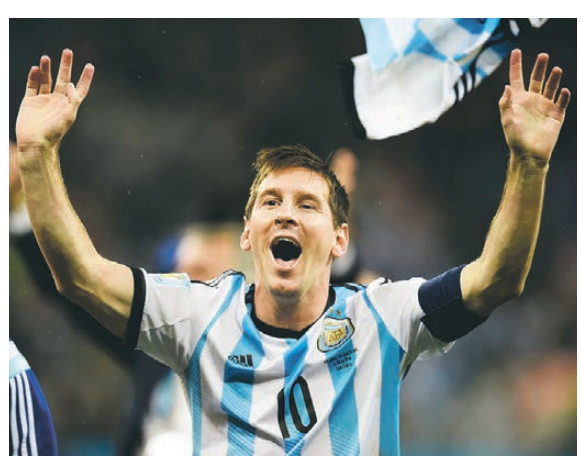
Szombat reggel

hétvége

- Lakner Zoltán szerint négy nagy fordulat vár a baloldalra.
- Lengyel László a Fidesz jobb sorsra érdemes halottairól.
- A mindennapi kreativitásban hisz a hetvenéves Rubik Ernő.

Újabb fél évet késhet az esztergomi vasút átadása

Feltűnően lassan halad az esztergomi vasútvonal Budapest és Pilisvörösvár közötti szakaszának munkálataival az A-Híd Zrt. konzorciuma. Ismét csúszás várható. →10

ARGENTIN ÖRÖM, BRAZIL BÁNAT

Argentína legyőzte Hollandia együttesét, így vasárnap Németországgal vív a világbajnoki elsőségért. Az, hogy az ősi rivális bejutott a döntőbe, még tovább keseríti az amúgy is világvége-hangulatban lévő, a brazil focit sirató hazai szurkolókat. →19–20

FOTÓ: REUTERS – DYLAN MARTINEZ

9 770237 377053 14161